

Museu de Granollers L'Adoberia

Guia d'activitats didàctiques
2011 - 2012

L'Adoberia

Centre d'interpretació històrica. El Granollers medieval

Pl. de l'Església, 7

08401 Granollers

Horari d'obertura

Divendres i dissabte, de 2/4 de 6 a 2/4 de 9 del vespre

Diumenge, d'11 a 2 del migdia

Serveis (prèvia reserva)

Visites per a grups concertats

Visites didàctiques amb tallers per a centres educatius

Informació

Museu de Granollers

Carrer d'Anselm Clavé, 40

08401 Granollers

Tel. 93 842 68 40 / 41

Fax 93 879 39 19

museu@ajuntament.granollers.cat

www.museugranollers.cat

Presentació

L'acció educadora del Museu de Granollers té com a objectiu esdevenir un estímul i un recurs per a l'aprenentatge, l'anàlisi, la reflexió i el coneixement directe del patrimoni cultural i natural, local i supralocal. Les activitats educatives que es presenten en aquesta guia didàctica tenen el propòsit de contribuir a la formació dels alumnes mitjançant la iniciació en la utilització de recursos materials, l'associació d'idees, la reflexió, el diàleg i la capacitat d'expressar-se, entre altres habilitats.

Totes les propostes educatives estan relacionades amb els continguts de l'actual currículum escolar, s'associen a diferents àrees de coneixement i estan adaptades als diferents nivells educatius.

La guia s'ordena per tipus d'activitat i nivells educatius. Cada activitat disposa d'una fitxa descriptiva, amb la informació pràctica per a la visita, el contingut i la metodologia que es proposa, a més de l'àrea de coneixement amb què està relacionada i el nivell educatiu al que s'adreça. Per a cada activitat, el Museu de Granollers ha elaborat dossiers d'orientació pedagògica adreçats als docents, que es poden lliurar abans de la visita a fi de facilitar el treball previ a l'aula, com també dossiers de treball adreçats als alumnes, que es lliuren durant l'activitat.

L'Adoberia

Centre d'interpretació històrica. El Granollers medieval

El Centre d'interpretació històrica del Granollers medieval ofereix, a través d'una museografia singular, la possibilitat de conèixer un complex artesanal preindustrial, alhora que la història i el creixement de la ciutat de Granollers, des del segle IX fins al segle XVIII.

L'Adoberia d'en Ginebreda de Granollers és un dels pocs exemples d'arqueologia industrial excavat a la ciutat i l'única adoberia conservada de la mitja dotzena que, segons documentació, hi havia hagut a la ciutat. Actualment és una de les poques adoberies històriques conservades a Catalunya, i esdevé un espai idoni per a conèixer i difondre el creixement i la transformació del Granollers medieval, caracteritzat per un ampli recinte emmurallat, un seguit d'oficis i activitats productives, entre les quals destaquen les relacionades amb la pell, i un mercat potent i diversificat.

Les activitats, visites, tallers i itineraris que es duen a terme en el marc del Centre d'interpretació històrica de L'Adoberia estan pensats per afavorir el coneixement de la ciutat de Granollers i la seva història, però també com a eina d'aprenentatge en àmbits ben diversos, fent de la història de la ciutat i del seu patrimoni un recurs educatiu.

Pedra de l'Encant. Foto: Pere Cornellas. 2001

Una de les llegendes que conserva Granollers versa sobre la Pedra de l'Encant, que forma part dels elements patrimonials de la ciutat i de l'imaginari col·lectiu, tant del patrimoni arquitectònic com del patrimoni immaterial. Amb la intenció de fomentar la tradició i la continuïtat de les llegendes, i, alhora, d'identificar elements singulars i propis de la ciutat de Granollers, es proposa descobrir el possible ús de la Pedra de l'Encant en relació al mercat i al comerç de la Porxada.

Descripció de l'activitat

L'activitat s'inicia a la plaça de la Porxada, amb una primera introducció a les llegendes i rondalles i al Granollers medieval. Allà, a través d'un conte il·lustrat, s'explicarà la llegenda de la Pedra de l'Encant. Una història que permetrà fomentar la participació i, de manera raonada, esbrinar d'on va venir la pedra, qui la va portar, qui la podia utilitzar i per a què. També ens qüestionarem el perquè té aquesta forma, aquest color o aquesta alçada, fins a esbrinar, acompanyats de la llegenda, la funció de la Pedra en relació al comerç, el mercat i la Porxada.

Informació pràctica

Lloc: l'activitat s'iniciarà a la plaça de la Porxada.

Durada activitat: 1 hora aproximadament

Calendari: de setembre a juny, tots els dies de la setmana, excepte dijous, en horari escolar

Nombre d'alumnes: grup classe

Material: no se'n necessita cap

Tarifa: 2,15 € per alumne

Reserves: Fundació AC – Carme Bonada

Contacte: 93 844 30 27 - escolesvalles@acgranollers.com

Observacions: es recomana fer l'activitat a partir de la primavera. L'activitat es desenvoluparà a l'aire lliure. En cas de mal temps, l'activitat es farà a l'Adoberia.

Ciències Socials: Història, Patrimoni

En Patufet, el personatge d'un dels contes tradicionals catalans més conegut del nostre país, no només forma part de la nostra infantesa sinó que, a més a més, a Granollers, n'és un element patrimonial. L'escultura d'en Patufet, obra del jove Efraïm Rodríguez, està emplaçada a la plaça de Josep M. Folch i Torres.

Amb la intenció de fomentar la tradició i la continuïtat de les històries, i, alhora, d'identificar elements singulars i propis de la ciutat de Granollers, es proposa conèixer la Porxada i les places del seu entorn, a partir de l'adaptació del conte tradicional d'en Patufet.

Descripció de l'activitat

L'activitat s'inicia a la plaça Folch i Torres. De la plaça estant s'explicarà el tradicional conte. Aquesta història, tot i que en manté l'essència, fa un passeig per les diferents places del centre de la ciutat: la plaça de l'oli, la dels cabrits, la des les olles, la del bestiar,... Aquest conte ens permetrà fomentar la participació fent que, de manera raonada, s'esbrini la importància de la plaça de la Porxada com a centre del mercat i la diversificació de productes per les diverses places del seu entorn.

Informació pràctica

Lloc: l'activitat s'iniciarà i clourà a la plaça de Folch i Torres

Durada activitat: 1 hora aproximadament

Calendari: de setembre a juny, tots els dies de la setmana, excepte dijous, en horari escolar

Nombre d'alumnes: grup classe

Material: no se'n necessita cap

Tarifa: 2,15 € per alumne

Reserves: Fundació AC – Carme Bonada

Contacte: 93 844 30 27 - escolesvalles@acgranollers.com

Observacions: es recomana fer l'activitat a partir de la primavera. L'activitat es desenvoluparà a l'aire lliure. En cas de mal temps, l'activitat s'ajornarà

Ciències Socials: Història, Patrimoni
Art

Foto: Pere Cornellas

L'església gòtica de Granollers, de les darreries del segle XV, és l'eix central d'aquesta activitat.

Despertar l'interès artístic, recrear la vista per una obra arquitectònica i donar a conèixer una petita part de la nostra història, en són els seus objectius.

Descripció de l'activitat

L'activitat s'iniciarà a L'Adoberia, on hi ha exposat el capitell dels cantaires. A través d'un conte inventat però amb tots els elements que el contextualitzen cap a l'any 1500, coneixerem com un edifici públic com és l'església de sant Esteve fou aixecat i embellit en aquell temps. També farem un passeig lleuger per una petita part de la història de la nostra ciutat, acostant-nos a diversos elements decoratius de la ciutat.

Informació pràctica

Lloc: l'activitat s'iniciarà a L'Adoberia. Centre d'interpretació històrica del Granollers medieval

Durada activitat: 1 hora aproximadament

Calendari: de setembre a juny, tots els dies de la setmana, excepte dijous, en horari escolar

Nombre d'alumnes: grup classe

Material: no se'n necessita cap

Tarifa: 2,15 € per alumne

Reserves: Fundació AC – Carme Bonada

Contacte: 93 844 30 27 - escolesvalles@acgranollers.com

Observacions: una part l'activitat es desenvoluparà a l'aire lliure. En cas de mal temps, s'ajornarà

*Ciències Socials: Història, Patrimoni
Tecnologia*

Granollers ha estat des d'antic una ciutat comercial, i com a complement, també ha comptat amb una important indústria artesanal i preindustrial. Una de les produccions artesanals destacades ha estat l'adoberia de pells, de la qual en són testimoni les restes de l'Adoberia d'en Ginebreda.

Descripció de l'activitat

La visita planteja un recorregut per les restes de L'Adoberia acompanyats d'un/a guia que conduirà els alumnes pel recorregut de descoberta a partir d'un relat de ficció: un conte. Al llarg de la narració, i aprofitant la museografia, s'introduiran conceptes històrics molt bàsics: la línia d'evolució de la història, la vida quotidiana al món medieval i modern: els carrers, les cases, el mercat, els costums; els personatges i les característiques principals de la vida a la ciutat medieval.

Un cop finalitzat el recorregut, els alumnes elaboraran una petita bossa de pell, similar a les que s'utilitzaven en època medieval i moderna per a portar monedes. Cadascú es podrà endur la bosseta que haurà confeccionat.

Informació pràctica

Lloc: L'Adoberia. Centre d'interpretació històrica del Granollers medieval

Durada activitat: 1h 30', aproximadament

Calendari: de setembre a juny, tots els dies de la setmana, dins l'horari escolar

Nombre d'alumnes: grup classe

Material: el Museu facilitarà la resta de material necessari per a desenvolupar l'activitat, així com també una fitxa d'orientació didàctica als docents.

Tarifa: 2,50 € per alumne

Reserves: Fundació AC – Carme Bonada

Contacte: 93 844 30 27 - escolesvalles@acgranollers.com

Granollers s.XVI Dibuix de Guillem Hernández Pongiluppi

L'activitat *Viure a la ciutat medieval* està pensada per introduir els alumnes a alguns dels conceptes bàsics de la història local medieval: Com era la ciutat de Granollers en aquesta època? Quins eren els edificis més importants? Com i qui vivia a la ciutat? Com s'organitzava el govern local? Són temes que esdevenen un recurs per a un treball comparatiu amb el coneixement de la ciutat actual.

Descripció de l'activitat

L'activitat s'inicia amb una visita guiada al Centre d'interpretació històrica de L'Adoberia. Durant la visita es parlarà especial atenció als espais museografiats, on s'explica el Granollers medieval i modern, en què està documentada L'Adoberia com una indústria característica del Granollers d'aquestes èpoques.

El taller consisteix en un joc d'identificació i relació a través del qual els alumnes representaran diversos aspectes de la vida de la ciutat medieval i de la ciutat contemporània. A partir d'un qüestionari que versarà sobre els principals aspectes de la ciutat, els alumnes identificaran les que corresponen a cada època, amb l'objectiu d'entendre les diferències i paral·lelismes entre el fenomen urbà d'ambdós moments històrics a la ciutat de Granollers.

Recomanem que els alumnes hagin treballat prèviament la Ciutat com a tema d'estudi o tinguin previst de fer-ho.

Informació pràctica

Lloc: L'Adoberia. Centre d'interpretació històrica del Granollers medieval

Durada activitat: 1h 45', aproximadament

Calendari: de setembre a juny, tots els dies de la setmana, dins l'horari escolar

Nombre d'alumnes: grup classe

Material: cal dur carpeta i llapis. El Museu facilitarà la resta de material necessari per a desenvolupar l'activitat, així com també una fitxa d'orientació didàctica als docents.

Tarifa: 2,50 € per alumne

Reserves: Fundació AC – Carme Bonada

Contacte: 93 844 30 27 - escolesvalles@acgranollers.com

Libre de Clavaria. S.XVI AMGr

El Centre d'interpretació històrica de L'Adoberia planteja un recorregut per la història de la ciutat de Granollers, la seva formació, creixement i modernització, des dels seus orígens en època alt medieval fins al segle XIX. El Govern de la ciutat és una activitat pensada per conèixer com elegien els càrrecs municipals, quins eren o quins serveis oferia als ciutadans, temes que esdevenen un recurs complementari per a un treball comparatiu amb l'organització política i administrativa de la ciutat actual.

Descripció de l'activitat

L'activitat s'inicia amb una visita a L'Adoberia, que s'utilitza per a explicar el funcionament d'aquesta indústria tradicional i situar els alumnes en el moment històric i social, el Granollers medieval i modern, en què es desenvolupava l'activitat de L'Adoberia d'en Ginebreda. Durant la visita es parlarà especial atenció als espais museografiats on s'explica l'organització política i administrativa de la ciutat.

Al taller, a partir de les normes que es recullen en el llibre de *Deliberacions del Consell* (1555), els alumnes podran participar en un procés fictici d'eleccions en època medieval, conèixer el procediment d'elecció per insaculació dels càrrecs municipals i constituir un Consell Municipal. Com a Consell, els alumnes hauran de fer un seguit de deliberacions sobre diferents qüestions històriques sobre les que hauran de debatre.

Informació pràctica

Lloc: L'Adoberia. Centre d'interpretació històrica del Granollers medieval

Durada activitat: 2 hores aproximadament

Calendari: de setembre a juny, tots els dies de la setmana, dins l'horari escolar

Nombre d'alumnes: grup classe

Material: cal dur carpeta i llapis. El Museu facilitarà la resta de material necessari per a desenvolupar l'activitat, així com també una fitxa d'orientació didàctica als docents.

Tarifa: 3 € per alumne

Reserves: Fundació AC – Carme Bonada

Contacte: 93 844 30 27 - escolesvalles@acgranollers.com

Foto: MDG

El concepte del temps, antic, molt antic o actual és a vegades relatiu als ulls de molts alumnes, la representació dels períodes no sempre es comprensible, per això es proposa una activitat destinada a introduir als alumnes en la identificació de les nocions temporals de durada, (dies, mesos, anys, segles o mil·lennis) successió i canvi històric. Alhora que aprenguin a distingir determinats fets i conceptes del passat i de la terminologia històrica.

Descripció de l'activitat

El Centre d'Interpretació de l'Adoberia mostra un recorregut per la història de la ciutat de Granollers des de la seva formació fins al segle XX, així com d'una indústria artesanal, l'adoberia. Després d'una visita guiada a l'exposició es proposa que els alumnes componguin una línia del temps, a partir de determinats fets que han estat destacats en el discurs històric i que han incidit directament en la història de la ciutat. També que a través de determinats objectes que van ser utilitzats en la vida quotidiana dels ciutadans aprenguin a situar-los en el seu temps. Així mateix es posi en relació els fets locals amb fets històrics més generals.

Informació pràctica

Lloc: L'Adoberia. Centre d'interpretació històrica del Granollers medieval

Durada activitat: 2 hores aproximadament

Calendari: de setembre a juny, tots els dies de la setmana, dins l'horari escolar

Nombre d'alumnes: grup classe

Material: cal dur carpeta i llapis. El Museu facilitarà la resta de material necessari per a desenvolupar l'activitat, així com també una fitxa d'orientació didàctica als docents.

Tarifa: 3 € per alumne

Reserves: Fundació AC – Carme Bonada

Contacte: 93 844 30 27 - escolesvalles@acgranollers.com

*Ciències Socials: Història, Patrimoni
Matemàtiques*

Mesura de Gra MDG-1015

El mercat de Granollers ha estat una activitat que ha marcat el creixement i desenvolupament de la ciutat i ha esdevingut el nexa d'unió entre l'activitat econòmica, al llarg dels segles. L'activitat proposa una reflexió sobre els mercats i una comparació entre els productes d'abans i els d'ara, com també les maneres de comprar. I, alhora, a través d'un taller pràctic, permet treballar amb sistemes i amb tècniques i instruments per a mesurar.

Descripció de l'activitat

L'activitat s'inicia amb una visita al Centre d'interpretació històrica de L'Adoberia i fa especial atenció a l'activitat econòmica i al mercat, en l'època medieval i moderna. A partir de les explicacions del monitor i els recursos museogràfics, els alumnes aniran deduint i descobrint com era el mercat, com funcionava, què s'hi comprava, qui hi anava, tot comparant els productes i el mercat actual.

Al taller, els alumnes podran experimentar amb diferents tipus i sistemes per a mesurar pes i volum: des de les balances romanes fins a les digitals i des dels vasos mesuradors fins als petricons i altres mesures de volum de l'antiguitat, tot resolent problemes i definint estratègies operacionals.

Informació pràctica

Lloc: L'Adoberia. Centre d'interpretació històrica del Granollers medieval

Durada activitat: 2 hores aproximadament

Calendari: de setembre a juny, de dimarts a divendres, dins l'horari escolar

Nombre d'alumnes: grup classe

Material: cal dur carpeta i llapis. El Museu facilitarà la resta de material necessari per a desenvolupar l'activitat, així com també una fitxa d'orientació didàctica als docents.

Tarifa: 3 € per alumne

Reserves: Fundació AC – Carme Bonada

Contacte: 93 844 30 27 - escolesvalles@acgranollers.com

Torre de la muralla. Foto: Cinta Cantarell. 2005

L'origen urbanístic de la ciutat actual de Granollers és el resultat del creixement de la ciutat medieval, fortament condicionat per l'evolució del seu mercat. Tot i que moltes vegades passen despercebuts alguns espais i construccions medievals, en el que s'anomena centre històric encara se'n poden observar un bon nombre d'exemples i testimonis. La visita que proposem permetrà reconèixer-los, alhora que aprendrem el seu interès testimonial i patrimonial, tot fomentat els valors de respecte i conservació vers el patrimoni comú.

Descripció de l'activitat

L'itinerari proposa un recorregut pel nucli antic de Granollers, que encara té una forta empremta medieval. Al llarg del recorregut, els alumnes hauran d'anar reconeixent tots aquells elements que caracteritzen una vila medieval, molts dels quals encara es conserven a la nostra ciutat. Des dels situats dins la vila emmurallada, com les muralles amb els corredossos, les capelles, els espais del mercat, les places de vendre, els palaus i també la vida quotidiana que s'hi desenvolupava, fins els que s'ubiquen fora muralles i que acabaven de completar una ciutat medieval, com són l'Antic Hospital o el Convent de Sant Francesc. A través d'un procés de recerca, ubicació, hipòtesi i deducció, els alumnes hauran d'anar determinant i establint conclusions de manera individual o conjunta.

Informació pràctica

Lloc: l'activitat s'iniciarà a L'Adoberia. Centre d'interpretació històrica del Granollers medieval i es desenvoluparà pel nucli històric de la ciutat.

Durada activitat: 2 hores aproximadament

Calendari: de setembre a juny, tots els dies de la setmana, excepte dijous, en horari escolar

Nombre d'alumnes: grup classe

Material: cal dur carpeta i llapis. El Museu facilitarà la resta de material necessari per a desenvolupar l'activitat, així com també una fitxa d'orientació didàctica als docents.

Tarifa: 3 € per alumne

Reserves: Fundació AC – Carme Bonada

Contacte: 93 844 30 27 - escolesvalles@acgranollers.com

Observacions: l'activitat es desenvoluparà a l'aire lliure. En cas de mal temps s'ajornarà.

*Ciències Socials: Història, Patrimoni
Matemàtiques*

Dibuix hipotètic de l'adoberia d'en Ginebreda (detall)
Autor: Guillem Hernández Pongiluppi

A Granollers, el treball i la indústria de la pell va ocupar, des d'antic, a un nombre important de persones, essent en època medieval i moderna una de les indústries destacades. L'Adoberia d'en Ginebreda és un marc idoni per a analitzar qui hi treballava i com s'establien les relacions de treball en l'època medieval, com també per a observar i conèixer la formació dels gremis i la seva importància en l'estructuració social. Aquesta activitat centra la mirada en L'Adoberia com a pretext per explicar quina rellevància tenia l'ofici d'adober i la seva relació amb els diferents oficis que coexistien al Granollers d'aquells temps.

Descripció de l'activitat

L'activitat s'inicia amb la visita guiada a L'Adoberia, plantejada com una aproximació històrica a Granollers, a fi de deduir i comprendre com funcionava una adoberia de pells a l'antiguitat: des dels diferents processos del treball fins a l'especialització de l'ofici gremial.

Al taller, es proposa analitzar un dels fogatges (antics censos o cadastres fiscals) més antics conservats a la ciutat, datat del 1515, per tal de deduir i comparar la diversitat d'oficis que solien coexistir a una vila medieval, alhora que es reflexiona sobre l'estructuració demogràfica i social. La dinàmica de l'activitat es basa en proposar a l'alumne un exercici pràctic que porti a la recerca, l'observació i l'experimentació d'allò explicat durant la visita, i la realització d'un exercici, mitjançant eines TIC. L'activitat conclou amb una posada en comú en què, a través del diàleg, el monitor/a organitza la informació obtinguda.

Informació pràctica

Lloc: L'Adoberia. Centre d'interpretació històrica del Granollers medieval

Durada activitat: 2 hores aproximadament

Calendari: de setembre a juny, tots els dies de la setmana, dins l'horari escolar

Nombre d'alumnes: grup classe

Material: cal dur carpeta i llapis. El Museu facilitarà la resta de material necessari per a desenvolupar l'activitat, així com també una fitxa d'orientació didàctica als docents.

Tarifa: 3 € per alumne

Reserves: Fundació AC – Carme Bonada

Contacte: 93 844 30 27 - escolesvalles@acgranollers.com

QUADRE ACTIVITATS DE L'ADOBERIA. CENTRE D'INTERPRETACIÓ HISTÒRICA DEL GRANOLLERS MEDIEVAL

	Educació Infantil			Primària Cicle inicial 1r i 2n	Primària Cicle Mitjà 3r i 4t		Primària Cicle Superior 5è i 6è	ESO Primer Cicle 1r i 2n	ESO Segon Cicle 3r i 4t	
	P3	P4	P5		3r	4t				
<i>L'adoberia d'en Ginebreda: l'art de la pell</i>				Visita amb taller						
<i>Viure a la ciutat medieval</i>					Visita amb taller					
<i>El Govern de la ciutat</i>					Visita amb taller					
<i>Fem la línia del temps</i>						Visita amb taller				
<i>El mercat, pesos i mesures</i>							Visita amb taller			
<i>Els adobers i altres gremis de la ciutat</i>								Visita amb taller		
<i>La llegenda de la Pedra de l'Encant</i>	itinerari	itinerari	itinerari							
<i>Patufet on ets? Al mercat de Granollers</i>		itinerari								
<i>El capítell de l'església gòtica de sant Esteve</i>			Visita itinerari							
<i>La ciutat medieval</i>							itinerari			

Adoberia

Ciutat

Museu de Granollers

L'Adoberia

Centre d'interpretació històrica. El Granollers medieval

Ajuntament
Granollers

Museu de Granollers
L'Adoberia

Amb la col·laboració de:

Diputació
Barcelona | Àrea de Cultura